Er wordt hier niks betaald

Eltje wil de naheffing betaald, Siebrand heeft een bord in het grind laten zetten.

Inhoudsopgave

1. Niemand laat haar betalen
2. Elf dozen met NIET WEGGOOIEN
3. Eenenveertigduizend driehonderd
4. De klanten gaan naar Hoogezand
5. De doos die twee keer van richting verandert
6. Wie heeft dat bijgehouden?
7. April, en nog geen huurder
8. Een V die uitloopt
9. Siebrand zoekt zijn zonnebril
10. Driehonderd bakjes, één hangslot
11. Wat de rondjes betekenen
12. Nog een keer om

Hoofdstuk 1- Niemand laat haar betalen

Vier mensen voor haar, en de vrouw vooraan wist nog niet wat ze wilde.
'Zevenenveertig is met zoetzuur,' zei Wai-Man.
'Eenenvijftig is zonder.'
'En wat is beter?'
'Eenenvijftig.'
'Doe dan zevenenveertig.'
De kraam stond met de rug naar de etalage van Mulder, twee schragen met een plank erop en daarachter de pan op gas. De wind kwam de Torenstraat in van de kant van de kerk, zodat de damp over de bakjes mihoen trok en niet over de mensen. Op de plank stond een rek uit een bierkrat met vier flesjes soja erin, drie bruin en een leeg. Ninke hield de korf boven de pan en schudde die met twee handen, zoals je een mat uitslaat. Achter haar stond de kassa op een omgekeerd krat, schuin, met een stuk steen onder het ene hoekje. De kasrol hing sinds negen uur op dezelfde lengte.
'Drie loempia's,' zei Eltje toen de plank voor haar vrijkwam. 'Grote.'
'Grote zijn er niet.'
'Drie kleine dan.'
Hij hield een papieren zak open tegen de rand van de pan en Ninke liet er met de tang drie in glijden. Toen nog een.
'Die is voor Wiert,' zei hij.
'Wiert eet geen loempia.'
'Wiert eet alles wat op de proefsteen staat.'
Eltje legde een tientje op de plank, op de natte kant, zodat het bleef liggen. Hij schoof het met twee vingers

terug langs de zak en zette een bakje zoetzuur op de plek waar het gelegen had.
'Je moet het aanslaan.'
'De rol zit vast.'
'Ninke, zit de rol vast?'
'De rol zit vast,' zei Ninke, zonder zich om te draaien.
Eltje schoof het tientje opnieuw over de plank en hield er haar vingers op tot hij het aanpakte. Hij vouwde het één keer dubbel en legde het boven op de zak. Toen hij zich omdraaide naar het gas tilde ze het rek met de sojaflesjes aan één kant op en liet het biljet eronder glijden.
Een trolley kwam tot stilstand tegen haar kuit.
'Wiersema. Mooi dat ik je hier tref, dan hoef ik niet te bellen.' Mevrouw Hof had haar jas tot boven dicht en haar zoon Harm stond naast haar met een bakje in de ene hand en een plastic vorkje in de andere, al half leeg.
'Bellen kan ook,' zei Eltje.
'De steen moet in oktober liggen.'
'Welke steen.'
'Hennie.' Mevrouw Hof schoof de trolley tegen de kraampoot. 'Het graf is gezakt, dat zei de beheerder, en nu mag er een plaat op. In oktober, want in november komt Ria over met haar man en dan moet het klaar zijn.'
'Besteld is hij niet.'
'Harm is langs geweest.'
Harm kauwde en wees met het vorkje naar de overkant.
'De deur zat.'
'Dinsdag zat de deur niet.'
'Dan was het woensdag.'
Wai-Man schepte voor de man achter hen en zei, met de schep nog in de bak: 'Achtste november. Zestig man. Staat erin.'
'Waar staat het in,' zei Eltje.

Hij tikte met zijn knokkel op een agenda die aan de binnenkant van de plank lag, met een elastiek erom en een bonnenboekje ertussen. Het elastiek was wit geworden op de rug.
'Zestig,' zei mevrouw Hof. 'Het worden er vijfenzeventig. Beerta komt ook.'
'Dan maak ik vijfenzeventig.'
'Hij heeft het staan,' zei mevrouw Hof tegen Eltje, alsof dat de zaak afdeed.
'De koffietafel staat. De steen staat niet.' Eltje keek naar de agenda en toen naar mevrouw Hof. 'Belgisch hardsteen komt in vier weken, als ze hem op voorraad hebben. Het letterwerk is drie. Dat telt niet op naar oktober.'
'Dan zet je er een andere steen onder.'
'Daar zet ik niets onder voordat het op papier staat. Harm, geef je pen.'
Harm viste een balpen uit zijn bodywarmer en gaf hem over met zijn mond vol. Wai-Man trok het bonnenboekje uit de agenda, scheurde niets af en legde het met de achterkant naar boven op de plank, naast de zak. Eltje schreef schuin, omdat de plank afliep naar de pan toe.
'Hof,' zei ze. 'Hendrik Jan.'
'Hennie.'
'Op de steen?'
'Hennie. Zo heeft hem nooit iemand anders geroepen.'
'In het register staat Hendrik Jan. Dat zoekt een kleinkind over dertig jaar na en dan klopt het niet.'
Mevrouw Hof dacht erover met haar hand op de duwstang van de trolley. 'Dan zet je Hendrik Jan erboven en Hennie eronder. Kleiner.'
Eltje schreef het op, met de regels onder elkaar, en zette er een streep tussen. 'Geboortedatum.'

'Negen maart tweeënveertig. En er moet een duif bij.'
'Vliegend of zittend.'
'Zittend.' Ze keek naar de pan. 'Hij heeft ze nooit los gehad.'
'Hij heeft ze wél los gehad,' zei Harm.
'Eén keer, en toen zijn ze naar Ter Apel gevlogen en niet teruggekomen.' Mevrouw Hof draaide de trolley een kwartslag. 'Zittend.'
Wai-Man had een doek in zijn hand gekregen en veegde de plank van achter naar voren, naar de rand waar de mensen stonden. Hij tilde het rek met de sojaflesjes op, zette het terug, en liep met twee stappen om de hoek van de kraam heen. Zijn hand ging in de zak van haar jas, de rechter, en kwam er weer uit. Eltje schreef duif, en achter duif zittend, en streepte de s door en schreef het opnieuw omdat het onder het woord duif was gekomen.
'Er zit post in je zak,' zei hij.
'Hoe hoog wilt u de letters?'
'Hoe ze altijd zijn,' zei mevrouw Hof.
Eltje sloeg het bonnenboekje dicht met de pen ertussen en gaf de pen aan Harm, die hem aannam met het vorkje tussen zijn vingers geklemd. Ze pakte de zak van de plank. Het tientje zat dubbelgevouwen onderin haar jaszak, tegen de envelop aan die daar sinds donderdag ongeopend in lag, met het venster naar de naad.
'Zegt u het maar,' zei Wai-Man tegen de man achter haar.
Bij de derde keer lezen stond het bedrag nog op twee plaatsen: boven in het vak naast het kenmerk, en onderaan, achter het woord totaal. Daartussen vier regels over tijdvakken en een correctie, en het adres van een kantoor in Groningen waar niemand opneemt op zondag.

Het kantoortje rook naar steenstof en naar de olie van de compressor eronder. Ze had alleen de bureaulamp aan. Het raam stond op de klink; op de Langestraat reed iets voorbij met een losse uitlaat en werd stil bij de rotonde. Uit de klem naast de telefoon trok ze een leveringsbon, blauwe doorslag, Harkema Natuursteen, en legde die met de achterkant naar boven. Ze schreef 38.412 met de balpen die aan het snoer van de telefoon hing. De vier kwam open van boven. Ze zette er geen euroteken bij. De brief vouwde ze in drieën terug in de envelop, met het venster naar binnen, en legde die in de bak met de jaaropgaven. De bon schoof ze onder het toestel, met het getal naar de deur toe, en toen zette ze het toestel er bovenop en duwde het aan tot de hoorn in de houder klikte.

Bij de trap deed ze het licht uit. Halverwege draaide ze om en kwam terug tot de drempel. Van de deur af was de acht een nul.

'Ze doen hier zout in de soep alsof het niet van hen is.'

Oetze hield de beschuit boven de kom en brak hem met één hand, in de helft en nog een keer in de helft, en liet de stukken vallen. Ze dreven. Toen pakte hij de kom aan de rand, kantelde hem en schepte de stukken er met de rand weer uit, op het deksel van de yoghurt, waar ze bleven liggen zuigen.

De tafel hing op wieltjes over het bed. Zijn pet lag op het schap naast een bus handcrème die hij nooit had gekocht. Op de vensterbank stond een plant met een plastic bordje erin waarop in blokletters 2.14 stond.

'Het huis moet leeg,' zei Eltje. Ze zat op de stoel met de armleggers, met haar jas over haar knieën omdat de haak achter de deur zat en de deur stond open. 'Alles eruit, en dan opknappen en verhuren. Per april.'

'Die ladder staat nog boven de trap.'
'Die gaat mee in de container.'
'Daar staat hij goed. Als je hem daar weghaalt staat hij in de weg.' Hij veegde met zijn duim over de rand van de kom, een rondje heen en een rondje terug. 'Op zolder staan dozen.'
'Ik weet het.'
'Die mogen niet weg.'
'Er staat op wat erop staat. Ik kan lezen.'
'Kun jij zaterdag langs de werkplaats rijden?'
'Zaterdag heb ik Hof.'
'Dan rijd je er met Hof langs.' Hij legde de löffel neer met de bolle kant naar boven. 'Niet stoppen. Alleen langs. Ik zie aan de deuren of Wiert de bok buiten heeft laten staan.'
'Wiert laat de bok niet buiten staan.'
'In negentachtig liet hij hem buiten staan.'
De deur werd met een voet verder opengezet. Een verzorgende kwam binnen met een bakje op een blad, een beker water met een rietje erin, en zette het blad op het schap naast de pet.
'Meneer Wiersema, de kleine witte is erbij.'
Oetze knikte naar het blad en keek naar de gang. Hij hield de duim op de rand van de kom en zei niets. De verzorgende schoof de plant twee centimeter naar het midden van de vensterbank, vroeg of het verder ging, en Eltje zei dat het verder ging. De deur viel in het slot, twee keer, want hij viel de eerste keer niet dicht.
'En die dozen,' zei Oetze.
'Pa.'
'Is Pieterman nog eens geweest voor die dekplaat?'
Eltje keek naar haar jas en legde hem anders over haar knieën. 'Nee.'